

**GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY
W GMINIE I MIEŚCIE KOZIĘGŁOWY
NA LATA 2018 - 2020**

Wprowadzenie

Rodzina stanowi podstawową komórkę społeczeństwa i naturalne środowisko wychowawcze dziecka, które oddziałuje na jego osobowość przekazując mu swój system wartości, tradycje i obyczaje, ukierunkowując na jego aktywność i postępowanie na całe życie. Rodzina jest najbardziej stabilnym dla dziecka punktem odniesienia oraz źródłem zaspokajania jego potrzeb zarówno w sferze psychicznej, jak i materialno-bytowej. Rodzina funkcjonalna, konsekwentnie i z powodzeniem wypełniająca swoje zadania stanowi dla swoich członków, a przede wszystkim dla dzieci, źródło poczucia bezpieczeństwa i własnej wartości.

Prawidłowemu funkcjonowaniu rodziny może zagrażać szereg czynników, wśród których najniebezpieczniejsze są zjawiska patologiczne. Ich oddziaływanie może uczynić daną rodzinę dysfunkcyjną, która nie potrafi sprostać swoim obowiązkom względem dzieci i innych członków rodziny oraz pomyślnie rozwiązać swoich problemów i sytuacji kryzysowych. Uzależnienia, przemoc, niezaradność i brak umiejętności wychowawczych, zdarzenia losowe wywołujące sytuacje kryzysowe oraz zła sytuacja materialna to główne problemy dezorganizujące życie rodzin, które mają charakter złożony, wymagający interdyscyplinarnych rozwiązań. W przypadku dezorganizacji rodziny nie spełnia ona swoich podstawowych zadań, role wewnątrzrodzinne ulegają zaburzeniu, a zachowania poszczególnych członków rodziny stają się coraz bardziej niezgodne z normami prawnymi, moralnymi oraz oczekiwaniami społecznymi. Dlatego też, jeżeli w funkcjonowaniu rodziny pojawiają się dysfunkcje, instytucje i służby zobligowane do wspierania rodziny zobowiązane są do podjęcia na jej rzecz określonych działań. Rodziny dysfunkcyjne wymagają stałego monitorowania przez pracowników socjalnych, asystentów rodziny, pedagogów szkolnych, policji, kuratorów sądowych i przedstawicieli innych instytucji, które mają kontakt z rodziną.

Polityka prorodzinna powinna odpowiadać na współczesne wyzwania wynikające z przemian rodziny i uwarunkowań oddziałujących na jej funkcjonowanie. Powinna być ukierunkowana na wspieranie i pomoc w przezwyciężaniu trudności, a w konsekwencji na usamodzielnianie poprzez wskazanie sposobów wyjścia z sytuacji kryzysowej.

Gminny program wspierania rodziny wyznacza zespół planowanych działań mających na celu wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, w procesie przywracania zdolności tych rodzin do prawidłowego funkcjonowania, w szczególności poprzez pracę z rodziną oraz zapewnienie pomocy w opiece i wychowywaniu dzieci. Zadania realizowane w ramach programu powinny się koncentrować nie tylko na dziecku, ale na całej rodzinie.

Diagnoza społeczna

Do określenia zadań Gminnego programu wspierania rodziny niezbędna jest analiza danych o osobach i rodzinach z terenu Gminy i Miasta Kozięgłowy objętych wsparciem Gminno-Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kozięgłowych.

Na dzień 31.12.2016 r. Gminę i Miasto Kozięgłowy zamieszkiwało 14 347 osób. Liczba osób którym przyznano decyzję świadczenia z pomocy społecznej wyniosła 627 osób z 389 rodzin.

Głównym powodem udzielania pomocy było:

potrzeba ochrony macierzyństwa 36

w tym wielodzietność 25

bezrobocie 187
 niepełnosprawność 207
 długotrwała lub ciężka choroba 64
 bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych
 i prowadzenia gospodarstwa domowego ogółem 20
 w tym rodziny niepełne 16, rodziny wielodzietne 1.

W gminie obserwuje się, podobnie jak w całym kraju takie problemy takie jak: bezrobocie, niepełnosprawność, długotrwała choroba, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych.

Od kilku lat coraz wyraźniej dostrzegany jest kryzys w rozwoju moralnym i kulturowym nie tylko dzieci i młodzieży, ale także wielu rodziców. Związane to jest często z innymi problemami występującymi w rodzinie.

Na podstawie danych opracowanych na podstawie sprawozdań oraz informacji uzyskanych od pracowników GMOPS wynika, że w latach 2014-2016 liczba rodzin, którym udzielono wsparcia w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przedstawia się podobnie. Ważną rolę w pracy z rodziną pełni asystent rodziny, który udziela wsparcia w znacznie szerszym wymiarze aniżeli pomoc oferowana w ramach pracy socjalnej. Poniższa tabela przedstawia liczę rodzin z którymi w poszczególnych latach pracował asystent rodziny.

Rok	Liczba rodzin objętych pracą asystenta
2014	13
2015	7
2016	10
2017	12

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie i Mieście Kozięgłowy na lata 2018-2020 powstał w oparciu o diagnozę problemów rodzin z terenu Gminy Kozięgłowy, przeżywających trudności opiekuńcze i wychowawcze, opracowaną m.in. na podstawie danych statystycznych pochodzących ze źródeł: ewidencji ludności Urzędu Gminy i Miasta w Kozięgłowach, rejestrów i sprawozdań Gminno – Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, danych z Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Myszkowie, danych z Komisariatu Policji w Kozięgłowach.

Czas realizacji Programu

Gminny Program Wspierania Rodziny został opracowany na lata 2018-2020

Adresaci Programu

Rodziny z terenu Gminy i Miasta Kozięgłowy przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

Cel główny

Wspieranie rodzin dysfunkcyjnych w prawidłowym wypełnianiu obowiązków opiekuńczo-wychowawczych w Gminie i Mieście Kozięgłowy.

Cele szczegółowe

1. Diagnoza i monitoring skali potrzeb i problemów rodzin.

- systematyczna diagnoza rodzin objętych pomocą GMOPS,
- przeprowadzanie wywiadów środowiskowych w rodzinach przeżywających trudności,
- prowadzenie pracy socjalnej, polegającej na rozpoznawaniu deficytów w zakresie pełnienia ról rodzicielskich, zaniedbań względem dzieci oraz ocenie sytuacji dziecka w rodzinie, środowisku szkolnym, rówieśniczym.

2. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych rodzin.

- zapewnienie pomocy materialnej i rzeczowej rodzinom wymagającym wsparcia,

- finansowanie dzieciom dożywiania w szkole,
- monitorowanie sytuacji zdrowotnej dzieci z rodzin wymagających wsparcia.

3. Poprawa funkcjonowania rodziny oraz warunków rozwoju dziecka w środowisku rodzinnym.

- wspieranie rodziny w jej prawidłowym funkcjonowaniu poprzez pracę socjalną oraz współpracę z asystentem rodziny,
- podejmowanie działań w celu pozostawienia dzieci w rodzinie biologicznej,
- organizowanie czasu wolnego i wypoczynku dla dzieci z rodzin wymagających wsparcia umożliwienie dostępu do poradnictwa psychologicznego.

4. Przeciwdziałanie marginalizacji społecznej rodzin dysfunkcyjnych.

- zabezpieczenie środków na pobyt dziecka w pieczy zastępczej,
- prowadzenie monitoringu dzieci w rodzinach dotkniętych sytuacją kryzysową.

5. Podnoszenie kompetencji służb zajmujących się niesieniem pomocy rodziną.

- podnoszenie kwalifikacji zawodowych pracowników pomagających rodzinie poprzez udział w szkoleniach.

Przewidywane rezultaty programu

podniesienie bezpieczeństwa bytowego i zdrowotnego rodziny,
zapobieganie rozpadowi rodziny i umieszczaniu dzieci w pieczy zastępczej z powodów socjalno-bytowych,
podniesienie umiejętności rodzicielskich oraz poprawa zdolności wychowawczych rodziców,
promowanie i wspieranie organizacji różnych form spędzania czasu wolnego dzieci i młodzieży,
zmiana postaw i zachowań członków rodzin dysfunkcyjnych,
wszechstronna i systemowa pomoc dzieciom z rodzin dysfunkcyjnych.

Realizatorzy Programu

- Gminno – Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kozięglówach,
- Urząd Gminy i Miasta Kozięglowy,
- Instytucje i organizacje prowadzące działania na rzecz dziecka i rodziny,
- Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna w Myszkowie,
- Placówki Oświatowe z terenu Gminy i Miasta Kozięglowy ,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii,
- Policja w Kozięglówach ,
- Sąd Rejonowy i Prokuratura w Myszkowie,
- Kuratorzy Sądowi w Myszkowie,
- Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

Finansowanie Programu

Finansowanie Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2018-2020 odbywać się będzie w ramach środków budżetu Gminy Kozięglowy, środków ujętych w budżecie GMOPS w Kozięglówach oraz środków finansowych pozyskanych z innych źródeł.

Sposób kontroli realizacji Programu

- w terminie do dnia 31 marca każdego roku wójt przedstawia radzie gminy roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z realizacją zadań.
- sporządzanie sprawozdań rzeczowo – finansowych z wykonania przez gminę zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz przekazywanie ich Wojewodzie.

Zakończenie

Gminny Program Wspierania Rodziny zakłada tworzenie optymalnych warunków dla poprawy jakości życia rodzin z Gminy Kozięłowy. Wspieranie rodzin będzie miało charakter profilaktyczny, a rodzinie w pierwszej kolejności zostaną stworzone możliwości samodzielnego zmierzenia się ze swoimi problemami przy wykorzystaniu własnych umiejętności. Wsparcie instytucjonalne będzie zapewnione w sytuacji, gdy rodzina będzie musiała zmierzyć się z problemami, których nie jest w stanie samodzielnie rozwiązywać. Zadania wynikające z powyższego Programu realizowane będą zgodnie z zasadą pomocniczości i z uwzględnieniem podmiotowości dzieci i rodziny.

PRZEWODNICZĄCA RADY
Gminy i Miasta Kozięłowy

Joanna Kołodziejczyk

Gmina i Miasto Kozięglowy
ul. Pl. Moniuszki 14
woj. śląskie

UZASADNIENIE

Obowiązek podjęcia uchwały wynika z art. 176 pkt 1 oraz art. 179 ust.2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2017 r., poz. 697 z późn. zm.).

Rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu swoich funkcji gmina w ramach zadań własnych ma zapewnić wsparcie poprzez organizację systemu i wyposażenie go w odpowiednie narzędzia. W tym celu m.in. opracowuje 3 letnie programy wspierania rodziny.

Celem programu jest przywracanie rodzinom zdolności do przezwyciężania ich problemów opiekuńczo-wychowawczych przy współpracy samorządu i innych jednostek zajmujących się i pracujących z rodziną. Z uwagi na powyższe podjęcie uchwały jest uzasadnione.

PRZEWODNICZĄCA RADY
Gminy i Miasta Kozięglowy
Joanna Kołodziejczyk